Nyay Vaisheshik C-296

Set No. 1

Question Booklet No.

14P/266/5

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No. | | | | | | | | | |

Roll No. (Write the digits in words) ....

Serial No. of OMR Answer Sheet ....

Day and Date ....

....

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only *blue/black ball-point pen* in the space above and on both sides of the Answer Sheet)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope.*
3. ***A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.***
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space prvided above
5. ***On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.***
6. ***No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Queston Booklet.***
7. ***Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfairmeans.***
8. ***Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.***
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR** *Answer Sheet* at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24 *(उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए है।)*

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

14P/266/5

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours

समय : 2 घण्टे

Full Marks : 450

पूर्णाङ्क : 450

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. ***One mark will be deducted for each incorrect answer***. **Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न 3 (तीन) अंकों का है। ***प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा।*** प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक ***शून्य*** होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

1. षड् भावपदार्था: कस्मिन् शास्त्रे ?

   (1) न्यायशास्त्रे (2) वैशेषिकशास्त्रे (3) मीमांसाशास्त्रे (4) सांख्यशास्त्रे

2. वैशेषिक दर्शनस्य प्रवर्तक. क: ?

   (1) कणाद: (2) कपिल: (3) जैमिनि: (4) गोतम:

3. अक्षपाद: क: ?

   (1) कुमारिल: (2) गोतम: (3) श्रीहर्ष: (4) प्रशस्तपाद:

4. चत्वारि प्रमाणानि कस्मिन् शास्त्रे ?

   (1) वैशेषिके (2) सांख्ये (3) न्याये (4) वेदान्ते

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

5. सादृश्यज्ञानं कुत्र करणम् ?

(1) प्रत्यक्षे (2) अनुमितौ (3) उपमितौ (4) शाब्दबोधे

6. निर्विकल्पक-सविकल्पकभेदौ कस्य भेदौ ?

(1) प्रत्यक्षस्य (2) उपमिते: (3) अनुमिते: (4) शाब्दबोधस्य

7. तादात्म्यसम्बन्धावच्छिन्नप्रतियोगिताक: अभाव: क: ?

(1) प्रागभाव: (2) प्रध्वंसाभाव: (3) अत्यन्ताभाव: (4) अन्योऽन्याभाव:

8. आकाशस्य विशेषगुण: क: ?

(1) स्पर्श: (2) संख्या (3) परिमाणम् (4) शब्द:

9. विशेषगुणरहितं द्रव्यं किम् ?

(1) पृथिवी (2) आप: (3) काल: (4) आत्मा

10. प्रयत्न: कस्य विशेषगुण: ?

(1) आत्मन: (2) मनस: (3) वायो: (4) अन्यस्य

11. पृथिवीमात्रे समवेतो गुण: क: ?

(1) रस: (2) स्पर्श: (3) गन्ध: (4) रूपम्

12. रूपं कतिविधम् ?

(1) पञ्चविधम् (2) सप्तविधम् (3) षड्विधम् (4) पञ्चविधम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

13. न्यायमते द्वितीय: पदार्थ: क: ?

(1) प्रमेयम् (2) तर्क: (3) दृष्टान्त: (4) सिद्धान्त:

14. न्यायवार्तिकतात्पर्यटीकाया: रचयिता क: ?

(1) उदयनाचार्य: (2) वाचस्पतिमिश्र: (3) उद्योतकर: (4) वात्स्यायन:

15. व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्मताज्ञानं किम् ?

(1) अनुमिति: (2) परामर्श: (3) स्मृति: (4) अनुभवसामान्यम्

16. 'धूमवान् पर्वत:' इति ज्ञानं किम् ?

(1) पक्षधर्मताज्ञानम् (2) अनुमिति: (3) व्याप्तिज्ञानम् (4) परामर्श:

17. लौकिक: इन्द्रियार्थसन्निकर्ष: कतिविध: ?

(1) पञ्चविध: (2) षड्विध: (3) चतुर्विधि: (4) सप्तविध:

18. श्रोत्रेण शब्दसाक्षात्कारे क: सन्निकर्ष: ?

(1) संयोग: (2) संयुक्तसमवाय: (3) समवाय: (4) समवेतसमवाय:

19. चक्षुर्गात्रग्राह्यो गुण: क: ?

(1) रस: (2) रूपम् (3) स्पर्श: (4) संख्या

20. गुरुत्वस्य प्रत्यक्षं केम इन्द्रियेण ?

(1) चक्षुषा (2) त्वगिन्द्रियेण (3) श्रोत्रेण (4) न केनापि

21. सांसिद्धिक-नैमित्तिकभेदौ कस्य ?

(1) रसस्य (2) द्रवत्वस्य (3) गुरुत्वस्य (4) परिमाणस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

22. कर्मरहितं द्रव्यं किम् ?

(1) जलम् (2) तेजः (3) वायुः (4) दिक्

23. न्यायशास्त्रे कतिविधः सिद्धान्तपदार्थः ?

(1) चतुर्विधः (2) पञ्चविधः (3) त्रिविधः (4) द्विविधः

24. अनुमानं कतिविधम् ?

(1) षड्विधम् (2) त्रिविधम् (3) चतुर्विधम् (4) एकविधम्

25. अन्यथासिद्धभेदाः कति ?

(1) चत्वारः (2) पञ्च (3) षट् (4) सप्त

26. कतिविधं सामान्यतम् ?

(1) द्विविधम् (2) चतुर्विधम् (3) पञ्चविधम् (4) षड्विधम्

27. संयोगः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः

28. नित्यत्वे सत्यमेवकसमवेतत्वम् – कस्य लक्षणम् ?

(1) विशेषस्य (2) गुणस्य (3) कर्मणः (4) सामान्यस्य

29. न्यायदर्शनस्य प्रथमं सूत्रं किम् ?

(1) दुःखजन्म... (2) प्रमाणप्रमेय... (3) इन्द्रियार्थ... (4) आप्तवाक्यं...

30. षोडशपदार्थवादिनः के ?

(1) वैशेषिकाः (2) सांख्याः (3) नैयायिकाः (4) वैदान्तिनः

31. मनसः परिमाणं किम् ?

(1) अणु (2) महद् (3) दीर्घम् (4) परममहत्

32. अतिदेशवाक्यं किम् ?

(1) नीलो घटः (2) गोसदृशो गवयः (3) रामः गच्छति (4) गृहम् वर्त्तते

33. अनैकान्तिकस्य किं नामान्तरम् ?

(1) बाधितः (2) विरुद्धः (3) सव्यभिचारः (4) सत्प्रतिपक्षः

34. व्यतिरेकव्याप्तिः कयोः ?

(1) हेतुसाध्ययोः (2) हेत्वभावसाध्ययोः

(3) हेतुसाध्याभावयोः (4) साध्याभावहेत्वभावयोः

35. न्यायमते दोषाः कति ?

(1) त्रयः (2) चत्वारः (3) पञ्च (4) षट्

36. एकस्मिन् धर्मिणि विरुद्धनानाप्रकारकं ज्ञानं किम् ?

(1) विपर्ययः (2) संशयः (3) स्वप्नः (4) अनुमितिः

37. जन्मनाशे कस्य नाशः मुख्यतो भवति मोक्षप्रसङ्गे ?

(1) दुःखस्य (2) प्रवृत्तेः (3) मिथ्याज्ञानस्य (4) दोषस्य

38. न्यायमते किं न प्रमाणम् ?

(1) प्रत्यक्षम् (2) अनुमानम् (3) शब्दः (4) अर्थापत्तिः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

39. उपमितौ व्यापार: क: ?

(1) सादृश्यज्ञानम् (2) सदृशपिण्डदर्शनम्

(3) अतिदेशवाक्यार्थानुभव: (4) अतिदेशवाक्यार्थस्मरणम्

40. पदशक्तिज्ञानं शाब्दज्ञाने किम् ?

(1) करणम् (2) व्यापार: (3) सहकारि (4) न किमपि

41. समबलहेतुप्रतिहेत्वो: सत्त्वे को हेत्वाभास: ?

(1) विरुद्ध: (2) बाधित: (3) सत्प्रतिपक्ष: (4) असिद्ध:

42. ईश्वरसिद्धि: कुत्र ग्रन्थे ?

(1) आत्मतत्त्वविवेके (2) मीमांसाश्लोकवार्तिके

(3) सांख्यकारिकायाम् (4) न्यायकुसुमाञ्जलौ

43. संयुक्तसमवायेन कस्य प्रत्यक्षम् ?

(1) द्रव्यस्य (2) गुणस्य (3) समवायस्य (4) विशेषस्य

44. विशेषपदार्थस्य आधारद्रव्येण क: सम्बन्ध: ?

(1) संयोग: (2) संयुक्तसमवाय: (3) समवाय: (4) समवेतसमवाय:

45. कतिविधा: परमाणव: ?

(1) द्विविधा: (2) चतुर्विधा: (3) त्रिविधा: (4) पञ्चविधा:

46. त्र्यणुकस्य समवायिकारणं किम् ?

(1) परमाणुत्रयम् (2) द्व्यणुकत्रयम् (3) परमाणुद्वयम् (4) द्व्यणुकत्रयम्

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

47. यमर्थमधिकृत्य प्रवर्तते लोक: स: क: पदार्थ: न्यायमते ?

(1) प्रमाणम् (2) प्रमेयम् (3) प्रयोजनम् (4) दृष्टान्त:

48. अभावप्रत्यक्षे क: सन्निकर्ष: ?

(1) संयोग: (2) समवाय: (3) संयुक्तसमवाय: (4) विशेषणविशेष्यभाव:

49. साहचर्यनियम: क: ?

(1) व्याप्ति: (2) पक्षधर्मता (3) परामर्श: (4) हेतु:

50. अन्वयव्यतिरेकोभयव्याप्ति: कस्य हेतो: ?

(1) केवलान्वयिन: (2) अन्वयव्यतिरेकिण:

(3) केवलव्यतिरेकिण: (4) सर्वस्य

51. घटं प्रति तन्निर्मातु: पिता क: अन्यथासिद्ध: ?

(1) प्रथम: (2) द्वितीय: (3) तृतीय: (4) चतुर्थ:

52. न्यायमते यथार्थानुभव: कतिविध: ?

(1) द्विविध: (2) त्रिविध: (3) चतुर्विध: (4) पञ्चविध:

53. अधोदेशसंयोगहेतुभूतं कर्म किम् ?

(1) उत्क्षेपणम् (2) अपक्षेपणम् (3) आकुञ्चनम् (4) प्रसारणम्

54. भ्रमणरेचनादीनां कुत्रान्तर्भाव: ?

(1) उत्क्षेपणे (2) आकुञ्चने (3) गमने (4) अपक्षेपणे

collegedunia
India's largest Student Review Platform

55. गन्धः कस्य विशेषगुणः ?

(1) पृथिव्याः (2) अपाम् (3) वायोः (4) अन्यस्य

56. अपाकजोऽनुष्णाशीतः स्पर्शः कुत्र ?

(1) पृथिव्याम् (2) वायौ (3) तेजसि (4) जले

57. सांसिद्धिकं द्रव्यत्वं कुत्र ?

(1) वायौ (2) जले (3) तेजसि (4) वायौ

58. द्वीन्द्रियग्राह्यः गुणः कः ?

(1) रूपम् (2) रसः (3) संख्या (4) गन्धः

59. रसनाग्राह्यः गुणः कः ?

(1) गन्धः (2) स्पर्शः (3) रसः (4) रूपम्

60. ऊर्ध्वदेशसंयोगः केन कर्मणा भवति ?

(1) अपक्षेपणेन (2) उत्क्षेपणेन (3) प्रसारणेन (4) गमनेन

61. न्यायभाष्यं केन विरचितम् ?

(1) उद्योतकरेण (2) उदयनेन (3) वाचस्पतिमिश्रेण (4) वात्स्यायनेन

62. समवायिकारणं किम् ?

(1) गुणः (2) द्रव्यम् (3) कर्म (4) समवायः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

63. शुक्तौ रजतज्ञानं किम् ?

(1) प्रमा (2) स्मृति: (3) भ्रम: (4) संशय:

64. आप्यम् इन्द्रियं किम् ?

(1) चक्षु: (2) श्रोत्रम् (3) घ्राणम् (4) रसनम्

65. एषु मूर्तं द्रव्यं किम् ?

(1) आत्मा (2) मन: (3) काल: (4) दिक्

66. पीलुपाकवादिन: के ?

(1) वैशेषिका: (2) नैयायिका: (3) वेदान्तिन: (4) मीमांसका:

67. शब्द: क: पदार्थ: ?

(1) गुण: (2) कर्म (3) द्रव्यम् (4) विशेष:

68. चेष्टाश्रयत्वं कुत्र ?

(1) शरीरे (2) आत्मनि (3) आकाशे (4) काले

69. कति बाहेन्द्रियाणि ?

(1) चत्वारि (2) पञ्च (3) सप्त (4) षट्

70. तर्क: क: ?

(1) प्रमा (2) प्रमाणम् (3) प्रमाणसहकारी (4) अन्य:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

71. पञ्चावयववाक्यस्य कुत्र उपयोगः ?

(1) प्रत्यक्षे (2) अनुमाने (3) स्मृतौ (4) उपमितौ

72. भूतले पुस्तकं नास्ति-अत्र प्रतियोगि किम् ?

(1) भूतलम् (2) पुस्तकम् (3) पुस्तकस्य रचयिता (4) अन्यत् किमपि

73. गुणगुणिनोः कः सम्बन्धः ?

(1) संयोगः (2) तादात्म्यम् (3) समवायः (4) अन्यः

74. व्याप्तिः कतिविधा ?

(1) द्विविधा (2) त्रिविधा (3) एकविधा (4) चतुर्विधा

75. सर्वं नित्यं प्रमेयत्वाद् इत्यत्र कः हेत्वाभासः ?

(1) सत्प्रतिपक्षः (2) बाधितः (3) विरुद्धः (4) अनुपसंहारी

76. बुद्धेः समवायिकारणं किम् ?

(1) आत्मा (2) मनः (3) कालः (4) बुद्धिविषयः पदार्थः

77. संयोगः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) एकविधः (3) चतुर्विधः (4) त्रिविधः

78. एषु कः अनित्यः पदार्थः ?

(1) मनः (2) कालः (3) शब्दः (4) आकाशम्

collegedunia India's largest Student Review Platform

79. प्रवृत्त्यानुमेयः कः ?

(1) आत्मा (2) कालः (3) दिक् (4) वायुः

80. न्यायशास्त्रे कतिविधं प्रमेयम् ?

(1) दशविधम् (2) एकादशविधम् (3) द्वादशविधम् (4) नवविधम्

81. 'तथा चायम्' इति कः अवयवः ?

(1) हेतुः (2) निगमनम् (3) प्रतिज्ञा (4) उपनयः

82. निश्चितसाध्यवान् कः ?

(1) सपक्षः (2) विपक्षः (3) सपक्षविपक्षौ (4) पक्षविपक्षौ

83. कुम्भकारः घटस्य कीदृशं कारणम् ?

(1) समवायिकारणम् (2) असमवायिकारणम्

(3) निमित्तकारणम् (4) अकारणम्

84. कार्यैकार्थप्रत्यासन्तिः कुत्र अपेक्ष्यते ?

(1) समवायिकारणे (2) असमवायिकारणे (3) निमित्तकारणे (4) अन्यत्र

85. परम् अपरं चेति भेदद्वयं कस्य ?

(1) द्रव्यस्य (2) गुणस्य (3) सामान्यस्य (4) अभावस्य

86. कतिविधं कर्म ?

(1) चतुर्विधम् (2) पञ्चविधम् (3) त्रिविधम् (4) द्विविधम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

87. द्रव्यगुणकर्मसु समवेतं सामान्यं किम् ?

(1) सत्ता (2) द्रव्यत्वम् (3) गुणत्वम् (4) कर्मत्वम्

88. द्रव्यत्वावान्तरजाति: का ?

(1) रूपत्वम् (2) रसत्वम् (3) गन्धत्वम् (4) जलत्वम्

89. मूर्त्तद्रव्याणि कति ?

(1) चत्वारि (2) पञ्च (3) षट् (4) सप्त

90. स्पर्शवन्ति द्रव्याणि कियन्ति ?

(1) चत्वारि (2) पञ्च (3) त्रीणि (4) षट्

91. क्षणिकविज्ञानवादिन: के ?

(1) नैयायिका: (2) वैशेषिका: (3) वेदान्तिन: (4) बौद्धा:

92. एषु विशेषगुण: क: ?

(1) संख्या (2) पृथक्त्वम् (3) संयोग: (4) रस:

93. ज्ञानाश्रय: समवायेन क: ?

(1) मन: (2) आत्मा (3) काल: (4) आकाशम्

94. पर्वतो विह्निन् धूमाद् - इत्यत्र क: साध्यतावच्छेदक: सम्बन्ध: ?

(1) संयोग: (2) समवाय: (3) तादात्म्यम् (4) समवेतसमवाय:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

95. भूतत्व: मूर्तत्वयो: जातित्वे किं बाधकम् ?

(1) तुल्यत्वम् (2) सङ्कर: (3) अनवस्थिति: (4) रूपहानि:

96. विघ्नध्वंसमात्रं मङ्गलस्य फलं कस्य मते ?

(1) प्राचीनस्य (2) नवीनस्य (3) उभयो: (4) न कस्यापि

97. साध्यवदन्यस्मिन्नसम्बन्ध: कस्य लक्षणम् ?

(1) हेतो: (2) हेत्वाभासस्य (3) व्याप्ते: (4) उदाहरणस्य

98. पक्षसपक्षविपक्षवृत्ति: को हेत्वाभास: ?

(1) असाधारण: (2) साधारण: (3) विरुद्ध: (4) बाधित:

99. विभागस्य कति भेदा: ?

(1) त्रय: (2) चत्वार: (3) पञ्च (4) षड्

100. अनुमाने कतिविधम् उदाहरणम् ?

(1) एकविधम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्

101. किं विभु द्रव्यम् ?

(1) आकाशम् (2) जलम् (3) तेज: (4) वायु:

102. सर्वमूर्तसंयोगित्वं कस्य लक्षणम् ?

(1) मूर्तत्वस्य (2) विभुत्वस्य (3) पृथिवीत्वस्य (4) रूपत्वस्य

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

103. अत्र प्रत्यभिज्ञा का ?

(1) रामः गच्छति (2) गृहं प्रविशति (3) सोऽयं देवदत्तः (4) शस्त्रं बिभर्ति

104. प्रत्यभिज्ञायाः कुत्रान्तर्भावः न्यायमते ?

(1) प्रत्यक्षे (2) अनुमितौ (3) उपमितौ (4) शब्दे

105. द्व्यणुकारम्भकत्वं कुत्र न वर्तते ?

(1) पृथिवीपरमाण्वोः (2) जलपरमाण्वोः (3) वायुपरमाण्वोः (4) पृथिवीजलपरमाण्वोः

106. त्रिभिः द्व्यणुकैः किम् आरभ्यते ?

(1) त्र्यणुकम् (2) चतुरणुकम् (3) पञ्चाणुकम् (4) अन्यत् किमपि

107. 'क्षित्यादिकं सकर्तृकं कार्यत्वाद्' इत्यनेन कस्य सिद्धिः ?

(1) जीवात्मनः (2) परमात्मनः (3) प्रेतात्मनः (4) अन्यस्य कस्यचित्

108. 'पर्वतो वह्निमान् धूमाद्' इत्यत्रः सपक्षः कः ?

(1) महानसम् (2) ह्रदः (3) जीवात्मा (4) पर्वतः

109. चक्रे घटस्य कीदृशं कारणत्वम् ?

(1) समवायिकारणत्वम्
(2) असमवायिकारणत्वम्
(3) निमित्तकारणत्वम्
(4) स्थितिकारणत्वम्

110. पटस्य असमवायिकारणं किम् ?

(1) तन्तुवायसंयोगः (2) तन्तुसंयोगः (3) तुरीसंयोगः (4) न कोऽपि

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

111. पक्षे हेत्वभावे सति कः हेत्वाभासः ?

(1) साधारणः (2) असाधारणः (3) स्वरूपासिद्धः (4) आश्रयसिद्धः

112. 'काञ्चनमयः पर्वतो वह्निमान् धूमाद्' इत्यत्र को हेत्वाभासः ?

(1) स्वरूपासिद्धः (2) आश्रयासिद्धः (3) व्याप्यत्वासिद्धः (4) विरुद्धः

113. सामान्यलक्षणसन्निकर्षः कीदृशः ?

(1) लौकिकः (2) अलौकिकः (3) उभौ (4) न कोऽपि

114. किं वायवीयम् इन्द्रियम् ?

(1) श्रोत्रम् (2) चक्षुः (3) त्वक् (4) घ्राणम्

115. सर्वकार्यनिमित्तकारणं किम् ?

(1) आकाशम् (2) वायुः (3) तेजः (4) कालः

116. अदृष्टशब्दार्थः कः ?

(1) रूपरसौ (2) रसगन्धौ (3) धर्माधर्मौ (4) देशकालौ

117. पृथिव्यां कति गुणाः ?

(1) त्रयोदश (2) चतुर्दश (3) दश (4) एकादश

118. कस्य ज्ञानं नित्यम् ?

(1) ईश्वरस्य (2) जीवस्य (3) उभयोः (4) नोभयोः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

119. कृतिशब्दार्थः कः ?

(1) इच्छा (2) द्वेषः (3) धर्मः (4) प्रयत्नः

120. परममहत्परिमाणं कुत्र नास्ति ?

(1) आत्मनि (2) काले (3) आकाशे (4) पृथिव्याम्

121. कुत्र द्रव्ये कर्म न उत्पद्यते ?

(1) पृथिव्याम् (2) तेजसि (3) जले (4) काले

122. अपकृष्टपरिमाणवत्त्वं किम् ?

(1) भूतत्वम् (2) मूर्तत्वम् (3) गुणत्वम् (4) द्रव्यत्वम्

123. सुखानुभवे करणं किम् ?

(1) आत्मा (2) मनः (3) चक्षुः (4) श्रोत्रम्

124. ज्ञानाऽयौगपद्यात् मनसि किं सिद्ध्यति ?

(1) महत्त्वम् (2) अणुत्वम् (3) गुरुत्वम् (4) द्रव्यत्वम्

125. परममहत्परिमाणवद् द्रव्यं किम् ?

(1) वायुः (2) तेजः (3) आकाशम् (4) पृथिवी

126. कतिविधो रसो जले ?

(1) द्विविधः (2) एकविधः (3) त्रिविधः (4) अनेकविधः

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

127. जले कीदृशं रूपम् ?

(1) भास्वरशुक्लम् (2) अभास्वरशुक्लम् (3) नीलम् (4) हरितम्

128. तम: किम् ?

(1) द्रव्यम् (2) गुण: (3) कर्म (4) तेजोऽभाव:

129. 'तस्मात्तथा' इति क: अवयव: ?

(1) प्रतिज्ञा (2) हेतु· (3) उपनय: (4) निगमनम्

130. आकाशत्वस्य जातित्वे किं बाधकम् ?

(1) व्यक्तेरभेद: (2) तुल्यत्वम् (3) सङ्कर: (4) रूपहानि:

131. नित्यद्रव्यवृत्तयोऽन्त्या: के ?

(1) पृथिव्यादय: (2) रूपादय: (3) द्रव्यत्वादय: (4) विशेषा:

132. साध्यव्यापक: साधनाव्यापक: क: ?

(1) जाति: (2) उपाधि: (3) द्रव्यमात्रम् (4) गुणमात्रम्

133. नूतनजलधररूचये...इत्यादि पद्यं कुत्र ?

(1) न्यायकुसुमाञ्जलौ (2) तत्त्वचिन्तामणौ (3) न्यायभाष्ये
(4) कारिकावल्याम्

134. निश्चितसाध्याभाववान् क: ?

collegedunia
India's largest Student Review Platform

(1) पक्ष: (2) सपक्ष: (3) विपक्ष: (4) दृष्टान्त:

135. दु:खात्यन्तनिवृत्ति: कस्य पर्याय: ?

(1) गुणस्य (2) द्रव्यस्य (3) अपवर्गस्य (4) अन्यस्य

136. कतिविधो रस: ?

(1) षड्विध: (2) सप्तविध: (3) पञ्चविध: (4) चतुर्विध:

137. गुरुत्वं कथं ज्ञायते ?

(1) प्रत्यक्षेण (2) अनुमानेन (3) उपमानेन (4) अन्यथा

138. बहिरिन्द्रियग्राह्यविशेषगुणवत्वं किम् ?

(1) भूतत्वम् (2) मूर्तत्वम् (3) गुणत्वम् (4) कर्मत्वम्

139. सामान्याभाववान् पदार्थ: क: ?

(1) पृथिवी (2) जलम् (3) तेज: (4) अभाव:

140. गुणाश्रयत्वं कुत्र ?

(1) द्रव्ये (2) गुणे (3) कर्मणि (4) सामान्ये

141. के पदार्था: निर्गुणा: ?

(1) द्रव्यादय: (2) गुणादय: (3) कालादय: (4) दिगादय:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

142. नव्यन्यायस्य प्रवर्त्तक: क: ?

(1) वात्स्यायन: (2) उद्योतकर: (3) वाचस्पतिमिश्र: (4) गङ्गेशोपाध्याय:

143. सुवर्णस्य कुत्रान्तर्भाव: ?

(1) तेजसि (2) पृथिव्याम् (3) कालादौ (4) अन्यत्र

144. तर्कसङ्ग्रहस्य न्यायबोधिनीटीका केन रचिता ?

(1) गोवर्धनेन (2) अन्नम्भट्टेन (3) चन्द्रजसिंहेन (4) गदाधरेण

145. गङ्गेशोपाध्यायरचित: ग्रन्थ: क: ?

(1) पदार्थधर्मसंग्रह: (2) न्यायवर्त्तिकम् (3) आत्मतत्त्वविवेक: (4) तत्त्वचिन्तामणि:

146. द्रव्यत्वं किम् ?

(1) परसामान्यम् (2) अपरसामान्यम् (3) अखण्डोपाधि: (4) सखण्डोपाधि:

147. कतिविध: अभावपदार्थ: ?

(1) एकविध: (2) चतुर्विध: (3) पञ्चविध: (4) षड्विध:

148. रस्तपर्वतसंयोग: कीदृश: ?

(1) अन्यतर्कर्मज: (2) उभयकर्मज: (3) संयोगज: (4) अन्यतरोभयकर्मज:

149. शक्यसम्बन्धस्य किं नाम ?

(1) अभिधा (2) लक्षणा (3) व्यंजना (4) तात्पर्यवृत्ति:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

150. 'काकेभ्यो दधि रक्ष्यताम्' इत्यत्र का लक्षणा ?

(1) जहल्लक्षणा (2) अजहल्लक्षणा (3) जहदजहल्लक्षणा (4) अन्या काचन

100

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK

रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख ले कि प्रश्नपत्र मे सभी पृष्ठ मौजूद है और कोई प्रश्न छूटा नही है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में ***लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त,*** लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. ***उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।***
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखे।
5. ***उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।***
6. ***ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।***
7. ***उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।***
8. ***प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।***
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तो को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ***ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।***
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करे।
12. परीक्षा के उपरान्त *केवल* ***ओ एम आर उत्तर-पत्र*** परीक्षा भवन मे जमा कर दे।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नही होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform